

BRANDWEER

College van Burgemeester en Wethouders
van de aangesloten gemeenten

Postbus 218
5201 AE 's-Hertogenbosch
Telefoon 088-0208208
info@brwbn.nl
www.brandweer.nl/brabant-
noord

Datum	16 augustus 2018	Behandeld door	L.H.A. van Hemert	Bijlage	2
Onze referentie		Telefoon	088-0208124		
Uw referentie		E-mail	I.vanhemert@brwbn.nl		
Zaaknummer	BBN18-23429				
Onderwerp	Tussentijdse evaluatie risicogerichte toezichtstrategie brandveiligheid				

Geacht college,

Via deze brief informeer ik u over een analyse en evaluatie die wij uitvoeren als onderdeel van onze gezamenlijke *risicogerichte toezichtstrategie brandveiligheid*. Hieruit voorvloeiend gaan wij graag in gesprek met uw medewerkers om deze analyse en evaluatie verder vorm te geven.

Samen werken aan veiligheid

Sinds begin 2017 werken de aangesloten gemeenten en Brandweer Brabant-Noord volgens een gezamenlijk ontwikkelde en vastgestelde risicogerichte toezichtstrategie brandveiligheid. Deze strategie is zodanig ingericht dat er op regionaal niveau een maximale veiligheidswinst behaald wordt op de bestuurlijke doelstelling: 'Het voorkomen van slachtoffers'.

Ik verneem positieve geluiden over de uitvoering van het toezichtbeleid het afgelopen anderhalf jaar. VTH-afdelingen van gemeenten ervaren de efficiëntie- en kwaliteitsslag als gevolg van de nieuwe afspraken, het naleefgedrag van eigenaren/gebruikers is hoger dan verwacht en het aantal handhavingsprocedures is gedaald. Ook vanuit de Brandweer zijn we positief over de gekozen strategie en daadwerkelijke uitvoering.

Bijstelling risicogerichte strategie

De toezichtstrategie is een lerend model dat op basis van ervaringen wordt bijgesteld. Een onderdeel van de strategie is dan ook het uitvoeren van een analyse, evaluatie en bijstelling. Met als doel het toezicht gericht en daarmee doelmatiger in te zetten. De afgelopen periode zijn wij tegemoet gekomen aan dit voornemen tot monitoring en bijsturing. Verbeterpunten zijn opgehaald op basis van ervaringen van onze toezichthouders, data van brandveiligheidscontroles en externe ontwikkelingen. De voorgestelde verbeteringen verwerken wij bij het jaarprogramma 2019 van het toezichtbeleid. U vindt de verbeterpunten in bijlage 1.

In gesprek met uw medewerkers

Naast onze interne evaluatie ben ik geïnteresseerd in uw ervaringen met en verbeteringen aan onze toezichtstrategie. De accountmanagers van Risicobeheersing gaan graag verder in gesprek met uw medewerkers VTH om deze ervaringen op te halen. Deze gesprekken vinden idealiter plaats in september of oktober. Een afspraak daarvoor wordt geïnitieerd door de accountmanager van mijn sector Risicobeheersing.

BRANDWEER

Interbestuurlijk toezicht

De voorgaande jaren heeft de provincie Noord-Brabant, in haar rol als Interbestuurlijk Toezichthouder, een themaonderzoek gedaan naar Asbest en Naleving Brandveiligheid zorginstellingen. Nog dit jaar start een hercontrole van deze eerdere onderzoeken dat zich richt op het constateren van verbeteringen die sindsdien zijn doorgevoerd. Onze toezichtstrategie is door de provincie eerder aangemerkt als *good practice* voor het doorvoeren van verbeteringen. Met deze evaluatie bieden we hernieuwde bouwstenen voor het onderdeel brandveiligheid die de toets van het IBT doorstaan.

Bijgesteld programma in 2019

De gezamenlijke verbeterpunten worden verwerkt zodat de risicogerichte toezichtstrategie vanaf 2019 van start kan gaan volgens bijgestelde prioritering en uitvoering. De aanpassingen en het resultaat van de evaluatie worden aan u teruggekoppeld.

Naast deze evaluatie starten wij eind 2018 met verdere afstemming en objectkeuze voor het uitvoeringsprogramma 2019. Vaststelling daarvan zal, net als voorgaande jaren, in samenspraak met uw medewerkers plaatsvinden.

Mocht u verdere vragen of opmerkingen hebben kan uw college of kunnen medewerkers van uw gemeente contact opnemen met dhr. Loek van Hemert, beleidsadviseur bij mijn sector Risicobeheersing. Te bereiken via l.vanhemert@brwbn.nl en 088-020 8124.

Met vriendelijke groet,

dr. ir. P. Verlaan MCDm
Regionaal commandant Brandweer.

BRANDWEER

Bijlage 1 – Voorgestelde verbeteringen risicogericht toezicht brandveiligheid

Deze notitie bevat de voorgestelde verbeteringen en bijsturing van risicogericht toezicht brandveiligheid. De notitie behandelt inhoudelijke verbeteringen aan de objectenlijst en risicoweging daarvan. Daarna behandelt de notitie voorgestelde verbeteringen op proces, communicatie en uitvoering. Externe ontwikkelingen die van invloed zijn op de strategie komen als laatste aan bod.

Inhoudelijk – Objectenlijst te controleren objecten

Totstandkoming van de objectenlijst, met daarin objecten die vallen binnen de risicocategorieën, is de basis voor risicogericht toezicht. Gegevens vanuit de BAG bleken niet te zorgen voor een volledig beeld van alle objecten. Samen met een Geo-specialist hebben we gewerkt aan een methodiek voor het identificeren en benutten van meerdere databronnen om zo een actueler en completer overzicht te krijgen van objecten. Deze methodiek passen we vanaf 2019 toe om de lijst samen te stellen. Gecombineerd met aanvullende lokale kennis, geeft de lijst een goede basis voor inzet van controles.

Wij verwachten dat hierdoor het aantal te controleren objecten jaarlijks zal toenemen. Voor het actualiseren en completeren van de lijst is het verder van belang dat ten minste twee keer per jaar de beschikkingen van nieuwe Omgevingsvergunningen brandveilig gebruik (gebruiksvergunningen) en gebruiksmeldingen worden aangeleverd. Deze verwerken we op de objectenlijst, waarna eventuele vervolgacties worden ingezet.

Inhoudelijk – Weging risico's van gebruiksfuncties

Risico's gelden als vertrekpunt voor het vaststellen van objectkeuze, diepgang en frequentie van toezicht. Denk hierbij aan zelfredzaamheid, alertheid en sociaal maatschappelijke risico's. Uit controles die wij de afgelopen anderhalf jaar hebben uitgevoerd, blijkt dat het objectief bepaalde risicomodel van Efectis bijdraagt aan het juist inzetten van onze capaciteit. De weging van risico's voor bepaalde objecten blijkt echter niet altijd passend.

We hebben hierom opnieuw gekeken naar de eerder gemaakte keuzes van objecttypen met bijbehorende risicocategorie, drempelwaarden en de te controleren voorzieningen. Hieruit hebben wij geconcludeerd dat sommige objecttypen te zwaar zijn ingeschaald. Door het aanpassen van enkele wegingen zijn sommige gebruiksfuncties in lagere risicocategorie beland. De toezichtcapaciteit die hierdoor vrijkomt benutten we voor het opvangen van de eerder genoemde verwachting in de toename van het aantal te controleren objecten. De voorgestelde aanpassingen en motivatie vindt u terug in bijlage 2, inclusief een totaaloverzicht van de gebruiksfuncties en risicocategorie.

Inhoudelijk – Objecten met samenstelde gebruiksfuncties

Wij stellen voor om objecten met samengestelde gebruiksfuncties, zoals een multifunctionele accommodatie, gelijktijdig en in dezelfde frequentie te controleren. De functie met de hoogste risicocategorie is leidend voor frequentie en diepgang. In deze objecten zijn voorzieningen voor alarmering, veilig vluchten en beperken van uitbreiding namelijk sterk met elkaar verweven. Vermindering van risico's bij deze samengestelde objecten vraagt daarom om een controle van alle gebruiksfuncties.

Proces – Beschikbaarheid dossiers

Beschikbaarheid en actualiteit van dossiers is cruciaal en vormt de basis voor een effectieve en efficiënte controle. Daarnaast voorkomt een compleet dossier onnodige opmerkingen, handhaving en verspilling van toezichtcapaciteit. Het toesturen van een beschikking is bijvoorbeeld noodzakelijk voor het opstarten van een nieuw toezichtmoment.

Wij vragen daarom nogmaals aandacht voor het tijdig toesturen van digitale dossiers. Het toesturen van analoge dossiers is niet meer mogelijk vanwege nieuwe verplichtingen die de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) stelt aan beveiliging en vernietiging van data.

BRANDWEER

Proces – Verbetering informatievoorziening

Door diverse gemeenten is aangegeven dat zij beter op de hoogte willen zijn van de planning van de te controleren objecten. Wij gaan voorzien in deze behoefte door het beschikbaar stellen van een kwartaalplanning van te controleren objecten. Hierdoor heeft u beter inzicht welke controles op korte termijn gaan plaatsvinden. Daarnaast bent u in de gelegenheid aan te geven met welke bijzonderheden wij rekening dienen te houden bij een controle.

Verder gaan we beter inzicht geven in de resultaten van controles: Wat hebben we geconstateerd en wat waren gebreken. Hierdoor krijgt u een beter beeld van de brandveiligheid risico's. Wij sturen één maal per jaar een overzicht waarin deze gegevens worden gepresenteerd.

Proces – Handhavingstraject

Bij onze brandveiligheidscontroles maken we gebruik van nieuwbouwnormen. Deze normen beperken de risico's op slachtoffers het meeste en zijn tijdens de totstandkoming van de strategie als uitgangspunt genomen.

Tijdens handhavingstrajecten zijn deze normen echter niet altijd een-op-een over te nemen. In sommige gevallen, is er in juridische zin, sprake van het van rechtens verkregen niveau of het niveau bestaande bouw. Om het opstarten van het handhavingstraject te bespoedigen gaan we een toelichting geven op het vertalen van het controleniveau naar het juridische niveau.

Daarnaast bespoedigen we het handhavingstraject door een betere omschrijving en locatie van de overtreding in het object. Indien mogelijk voegen we daarbij een afbeelding.

Externe ontwikkeling – Invloed van cultuur en gedrag

Inzichten vanuit de gedragswetenschap laten zien dat gedrag en cultuur, naast technologie en systemen, grote impact hebben op het ontstaan van een incident.

In Noord-Brabant is, naar aanleiding van een aantal incidenten bij chemische bedrijven, een project *Risico Relevante Bedrijven* gestart. Onderdeel van dit project is het uitwerken van een naleefstrategie. Gedrag- en cultuuraspecten maken onderdeel uit van deze strategie. Beoogd is om bedrijven met diverse interventies actief en bewust na te laten denken over risico's en het treffen van mitigerende maatregelen daarvoor. Uitgangspunten van toezicht verschuiven naar een verantwoordelijkheidsverdeling tussen bedrijven en overheid, met vertrouwen als grondhouding.

De ratio achter deze naleefstrategie willen wij komend jaar ook toepassen bij het risicogericht toezicht. Door een andere formulering te gebruiken in de correspondentie naar de klant, worden de gebouweigenaren en gebruikers bewuster van de risico's, om vervolgens actiever de benodigde maatregelen te treffen. Nu wordt in de aanschrijving gefocust op overtredingen, in combinatie met wettelijke artikelen. In de praktijk blijkt het beter te werken wanneer (samen) gezocht wordt naar verbeterpunten om de risico's nog meer te beperken.

Dit houdt in dat wij de standaardbrieven en rapportages aanpassen. Wanneer de klant onwelwillend is en bewust de risico's negeert, dan zal de gebruikelijke handhavingprocedure (net als nu) gevolgd worden.

BRANDWEER

Bijlage 2 – Weging risico's gebruiksfuncties

Kinderdagverblijven / peuterspeelzalen.

De (sub)-gebruiksfunctie kinderdagverblijven / peuterspeelzalen is nu ingeschaald in risicocategorie A. Door het opnieuw wegen van de gevaaraspecten, sociaal-maatschappelijke aspecten en imagoschade zijn wij van mening dat risicocategorie B voor deze functie beter past.

De aanwezige baby's en peuters zijn niet-zelfredzaam en bij een calamiteit volledig van de leid(st)ers afhankelijk. Aan de andere kant is er altijd voldoende begeleiding aanwezig die ontruiming waarborgt. De verhouding van aantallen kinderen en begeleiding is afhankelijk van de leeftijdsopbouw van de groepen en wordt jaarlijks beoordeeld door de GGD en gemeente. Verder wordt bij peuterspeelzalen niet geslapen door de kinderen. De aanwezige begeleiding, die verantwoordelijk is voor de ontruiming, is echter wel altijd alert en bekend met de locatie.

Zodoende zijn wij van mening dat de organisatorische maatregelen bij een kinderdagverblijf en peuterspeelzaal bepalend zijn voor bepaling van gevaaraspecten. Voor wat betreft de zelfredzaamheid (beperkt i.p.v. nee), de alertheid (beperkt i.p.v. nee) en de bekendheid (ja i.p.v. beperkt) is het voorstel om de weging aan te passen. De dichtheid van personen en de sociaal / maatschappelijke aspecten en het imagoschade blijven ongewijzigd.

Hierdoor zullen de kinderdagverblijven en peuterspeelzalen, niet meer iedere jaar gecontroleerd worden, maar één keer per twee jaar (volgens de afspraken m.b.t. categorie B).

Kamerverhuur

De (sub)-gebruiksfunctie kamerverhuur is ingeschaald in risicocategorie C. Bij de weging is gerekend met een dichtheid van 1 persoon per 2-5 m². Het rekenen met een dichtheid van 1 persoon per 12-30 m² is echter realistischer, omdat het gemiddelde oppervlak van een studentenkamer ongeveer 18m² ⁽¹⁾ bedraagt. Hierdoor valt kamerverhuur in risicocategorie D.

Losse logiesfunctie (B&B, vakantiewoningen en dergelijke)

Onder een losse logiesfunctie vallen bijvoorbeeld vakantiehuisjes, chalets en Bed & Breakfasts, maar ook grote groepsaccommodaties. Vergelijkbaar met kamerverhuur, is de dichtheid van personen in een B&B of reguliere vakantiewoning doorgaans lager dan de aangehouden weging (B3: 5 – 12 m² per persoon).

Dit betekent dat kleinschalige B&B's en vakantiewoningen (minder dan 10 personen) niet terugkomen op de objectenlijst. Groepsaccommodaties blijven, gezien de hogere bezetting, overigens wél vallen in de categorie logiesfunctie.

Kampeerterreinen

Tijdens het opstellen van de risico-objecten zijn ook kampeerterreinen als risico-object aangemerkt. Tijdens de evaluatie is deze gebruiksfunctie opnieuw tegen het licht gehouden en zijn er diverse redenen om kampeerterreinen niet meer op te nemen in de in de objectenlijst van het risicogericht toezicht.

Eenzijds zijn terreinen volatiel qua gebruik, gebruikers, inrichting en bezettingsraad. Inzetten van het toezichtinstrument, een momentopname, is daarmee niet effectief.

Anderzijds omdat voorzieningen en gebouwen op een camping, zoals zwembaden, restaurants en groepsaccommodaties binnen andere gebruikscategorieën vallen. Mochten deze voldoen aan een

¹ Bron: Check Je Kamer rapport mei 2017 van de LSVb

BRANDWEER

criteria van een andere (sub)-gebruiksfunctie dan komen deze onder die categorie terug op de objectenlijst

Bovendien vallen kampeerterreinen, net als evenementen, onder andere regelgeving². Kampeerterreinen zijn geen bouwwerken en kunnen dus niet worden getoetst aan het Bouwbesluit 2012.

Hiermee vallen kampeerterreinen buiten de scope van de toezichtstrategie , waarbij risico's zijn gekoppeld aan artikelen uit het Bouwbesluit 2012.

Brandstoffenstations

Brandstoffenstations zijn opgenomen op de objectenlijst vanwege risico's die samengaan met het gebruik 'winkel functie'. Het blijkt echter dat stations met een grote winkel en/of restaurant onder andere gebruiksfuncties zijn terug te vinden.

Brandstoffenstations met geen of een beperkte winkel hebben een dusdanig lage bezettingsgraad dat controle hiervan onvoldoende bijdraagt aan bestuurlijk doel 'voorkomen van slachtoffers'. Dergelijke stations zijn zodoende niet passend als risico-object voor controles.

Verder worden de brandstoffenstations wel vanuit de omgevingsdienst gecontroleerd op technische aspecten, waaronder maatregelen die relevant zijn vanuit brandveiligheid, waaronder afsluiters en aanwezigheid van noodplannen.

² Kampeerterreinen vallen onder het besluit Brandveilig Gebruik en Basishulpverlening Overige Plaatsen

BRANDWEER

Overzicht gebruiksfuncties en risicocategorie

Risico's per (sub-)gebruiksfunctie		Gevaarsaspecten										Overige					Risicocategorie	Drempelwaarde						
		Zelfredzaamh			Alertheid			Dichtheid personen (GO)					Bekendheid			Sociaal/maat			Imagoschade					
		Ja	Beperkt	Nee	Ja	Beperkt	Nee	B5 (>30m2)	B4 (12-30m2)	B3 (5-12m2)	B2 (2-5m2)	B1 (0,8-2m2)	B0 (<0,8m2)	Ja	Beperkt	Nee			Laag	Gemiddeld	Hoog	Klein	Gemiddeld	Groot
1ad	Woonfunctie	Grondgebonden woningen/woonwagens/woonboten	x				x		x				x			x			x				E	
1b	Woonfunctie	Woongebouw	x				x		x				x				x		x				E	
1c	Woonfunctie	Woongebouw met zorgvraag		x			x		x				x				x			x			C	> 2 bouwlagen; > 5 wooneenheden; doelgroepenwoning voor bejaarden
1e	Woonfunctie	Kamerverhuur algemeen	x				x		x				x				x			x			D	> 4 kamers
1f	Woonfunctie	Woonfunctie voor zorg (BB)		x			x		x				x				x			x			A	
1g	Woonfunctie	Opvangcentra (lange termijn)		x			x		x				x				x			x			A	
2a	Bijeenkomstfunctie	Kinderdagverblijf / peuterspeelzaal		x	x		x		x				x	x			x			x			B	geen gastouderopvang
2bceg	Bijeenkomstfunctie	Bioscoop/theatre/gebedshuizen/buurthuizen/sport-kijken	x				x			x	x		x	x		x				x			C	> 1000m2 gebruiksoppervlakte, buurthuizen >500m2
2dh	Bijeenkomstfunctie	Restaurants/Sportkantines	x				x				x		x	x		x				x			D	> 250m2 verkoopoppervlakte
2f	Bijeenkomstfunctie	Uitgaansgelegenheden (café disco)	x				x					x				x				x			B	> 100m2 verkoopoppervlakte
3	Celfunctie				x		x		x				x				x			x			A	
4a	Gezondheidszorgfunctie	Niet-bedgebonden	x				x			x			x			x				x			D	
4b	Gezondheidszorgfunctie	Bedgebonden			x		x						x				x			x			A	geen poliklinieken zonder overnachting
5a	Industriefunctie	BRZO bedrijven	x				x					x					x			x			C	Project risico relevante bedrijven
5b	Industriefunctie	Aanwezigheid gevaarlijke stoffen (niet-BRZO)	x				x					x					x			x			D	Project risico relevante bedrijven
5cdef	Industriefunctie	Industrie/lichte industrie algemeen	x				x	x				x				x	x			x			E	
6	Kantoorfunctie		x				x					x				x				x			E	
7a	Logiesfunctie	Logiesgebouw (hotels)	x				x			x			x			x				x			C	
7b	Logiesfunctie	Losse logiesfunctie (groepsaccommodaties)	x				x			x			x			x				x			D	groepsaccommodatie / B&B's / vakantiehuysjes > 10 personen
7c	Logiesfunctie	Opvangcentra (korte termijn)		x			x						x				x			x			A	
8a	Onderwijsfunctie	Basisonderwijs (incl. BSO)		x			x						x				x			x			D	
8b	Onderwijsfunctie	Niet-basis (middelbaar/voortgezet)	x				x					x					x			x			E	
9	Sportfunctie		x				x						x				x			x			E	
10a	Winkelfunctie	Losse winkel	x				x					x				x				x			E	
10b	Winkelfunctie	Winkelcentrum (besloten passage)	x				x					x					x			x			D	
10c	Winkelfunctie	Brandstoffen-station (benzine etc.)	x				x					x					x			x			E	
11a	Overige gebruiksfunctie	Parkeergarages (besloten, combi met andere GF)	x				x						x			x				x			E	
11b	Overige gebruiksfunctie	Kampeerterrein	x				x					x				x				x				
11c	Overige gebruiksfunctie	Stations (openbaar vervoer)	x				x						x							x			C	